

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
 родитеља и име Лазовић, Радомир, Наташа
 Датум и место рођења 13.01.1991., Ниш

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Психологија
 Звање Дипломирани психолог
 Година уписа 2010.
 Година завршетка 2014.
 Просечна оцена 9.41

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Психологија
 Звање Мастер психолог
 Година уписа 2014.
 Година завршетка 2016.
 Просечна оцена 9.78
 Научна област Психологија
 Наслов завршног рада Ирационална уверења, анксиозност и самоефикасност студената

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Психологија
 Година уписа 2016.
 Остварен број ЕСПБ бодова 140
 Просечна оцена 9.75

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације "Родитељске и неродитељске фигуре привржености као предиктори емоционалне интелигенције деце"
 Име и презиме ментора, звање Др Тајјана Стефановић Станојевић, редовни професор
 Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације 8/18-01-010/20-027, 4. 12. 2020.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 198
 Број поглавља 8 поглавља, литература и прилози
 Број слика (шема, графикона) 18
 Број табела 102
 Број прилога 8

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Лазовић Н., Марковић Е., (2022). Родитељске и неродитељске фигуре привржености као предиктори афективне везаности. <i>Баштина</i>, 57 (32), 437-450.</p> <p>Циљ овог рада био је испитати да ли постоји међузависност фигура афективне везаности у предикцији афективних стилова на узорку младих одраслих девојака које су тренутно у партнерској вези и које нису (264 испитаница). Инструменти који су коришћени су: Упитник за процењивање партнерске, пријатељске и породичне афективне везаности – ПАВА, ПАВБ и ПАВц (Каменов, Јелић 2003) и Упитник афективних стилова ASQ (Hofmann, Kashdan 2010). Потврђена је повезаност између афективних стилова и афективне везаности за све три испитиване фигуре као и предикторска моћ неких димензија афективне везаности у објашњењу афективних стилова. Иницијалне претпоставке овог рада су делимично потврђене, али резултати указују на теоријске и практичне импликације које би радовима у будућности могли бити допуњени.</p>	M24
2	<p>Lazović N., Randelović K., (2022). The authoritarian father: the predictive role of conflict resolution styles and the attachment dimension. <i>Facta Universitatis Series: Philosophy, Sociology, Psychology and History</i>, 21 (1), 49-60.</p> <p>Циљ рада био је откривање потенцијалних предиктора ауторитарног васпитног стила очева. Концепт афективне везаности и стилови решавања конфликта које очеви користе су у овом раду део модела који заједно са годинама за преузимање улоге оца представљају значајне предикторе ауторитарног васпитног стила очева. Узорак истраживања је био пригодан и чинила га је 101 дијада отац – дете са територије Северног Косова. Инструменти коришћени у истраживању су Скала искуства у блиским односима (Ханак и Димитријевић, 2013; Brennan et al., 1998), Упитник о стиливима управљања конфликтима (Adkins, 2006) и Упитник родитељске ауторитарности (Buri, 1991). Резултати су делимично потврдили претпоставке, а дискутовани су у контексту теорије афективне везаности.</p>	M52
3	<p>Mladenović, N., Marković, E., Krulj, J., & Vidosavljević, S. (2020). Parental War Trauma and Child Distress: Mediation Role of Parenting Styles, Attachment and Family Functioning. <i>Journal of Loss and Trauma</i>, 26 (7) 624-637.</p> <p>The purpose of this study was to examine whether there was a direct effect of parents' traumatic war experiences on the child's mental health, or whether the effect was achieved through the attachment, family dynamics and parenting styles. The sample consisted of 76 triads (fathers, mothers and children) from the territory of Kosovo and Metohija.</p> <p>The study results show that the effect of the father's war trauma is mediated entirely by the variables Closeness/Dependence and Authority, while for the mother, it is the dimension Closeness/Dependence that achieves partial mediation. The results are discussed in context of trauma-focused and psychosocial approaches, and in the context of attachment theory.</p>	M23

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	ДА	НЕ
Из прегледа научне продукције произилази да кандидаткиња Наташа Лазовић, између осталих, има један рад у коме је првопотписани аутор, а који је објављен у часопису који издаје Универзитет, односно факултет Универзитета у Нишу и повезан је са темом дисертације.		
Такође, кандидаткиња Наташа Лазовић има један рад објављен у часопису који је на листи Министарства, а повезан је са темом докторске дисертације, где је такође првопотписани аутор.		
Кандидаткиња Наташа Лазовић има један објављени рад у часопису на SCI листи, где је такође првопотписани аутор.		

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Овај рад бавио се повезаношћу између блиских односа са важним фигурама и односа прихватања/одбацивања са емоционалним развојем детета, тачније исходима који се обухватају једним именом: емоционална интелигенција. У теоријском делу (11-45 стр.) опсежно су обрађени конструкти афективне везаности, порекла човекове осећајности, као и то како се грана и шири мрежа фигура афективне везаности кроз наше одрастање. Афективна везаност за неродитељске фигуре, на првом месту учитеље и вршњаке, објашњена је теоријски, али и поткрепљена је емпиријским истраживањима која указују на значај ових фигура за све аспекте развоја деце, а нарочито за аспект емоционалне интелигенције. Други концепт који је обрађен и доведен у везу са претходним је концепт емоционалне интелигенције, где је описан пут његовог настанка и развоја у научној и стручној литератури, као и њен значај у школском контексту и повезаност са осталим конструктима. Кандидаткиња је јако детаљно развила теоријски део дисертације постављајући добро тле за наставак рада.

У методолошком делу (46-57 стр) представљен је проблем, значај и циљеви истраживања, као и детаљно описане варијабле, коришћени инструменти, узорак (354 ученика трећег и четвртог разреда основне школе) и хипотезе истраживања. Основни циљеви овог истраживања били су утврдити да ли се на основу афективне везаности за

родитељске и неродитељске фигуре. Утврдити да ли је афективна везаност за учитеље и вршњаке статистички значајан медијатор у односу афективне везаности за родитеље и емоционалне интелигенције деце. Испитати да ли су пол детета, пол учитеља, црте личности и капацитет за ментализацију учитеља модератори односа афективне везаности за родитељске фигуре и афективне везаности детета за учитеља. Испитати да ли је пол детета модератор односа афективне везаности за родитељске фигуре и афективне везаности детета за вршњаке. Крајњи циљ био је да се на темељу резултата емпиријске провере претпостављеног модела и претходних анализа медијације и модерације (пол детета и учитеља, личност и ментализација учитеља), укључе у финални модел потенцијални модератори и уколико је потребно, ревидирају и емпиријски провере алтернативни модели структуре повезаности афективне везаности за родитеље и црте емоционалне интелигенције, преко неродитељских фигура афективне везаности. Део са резултатима (57-133 стр) приказан је прегледно и систематично. Почиње провером психометријске структуре самих инструмента, дескриптивним показатељима, а наставља тестирањем хипотеза, приказујући поступке анализе медијације и модерације до структуралног моделирања медијационо-модерационих ефеката афективне везаности за блиске фигуре везаности на емоционалну интелигенцију деце. У оквиру дискусије (134-154 стр) резултати су тумачени на систематичан, логичан и доследан начин, у односу на теоријски оквир рада, поређујући резултате са резултатима других истраживања, уз критички осврт. У делу закључак (154-158 стр), сумирани су сви налази, указано је на њихове практичне импликације и наведена су ограничења студије са препорукама како их у неким будућим истраживањима превазићи. Литература (158-186 стр) је опсежна, релевантна, обилује изворима старијих, али и новијих датума, што указује на спремност кандидаткиње да се дубински упозна са истраживаним конструктима и ваљано одговори на циљеве овог истраживања. Дисертација садржи и осам прилога (186-198 стр).

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Сви циљеви предвиђени нацртом истраживања су испитани.

Предмет овог истраживања било је испитивање односа између емоционалне интелигенције на темељу афективне везаности за различите фигуре афективне везаности. Основна претпоставка о томе да ће однос са родитељима бити посредован приврженошћу за неродитељске фигуре (учитељи и вршњаци) је потврђена. Резултати су показали значај неродитељских фигура у формирању емоционалне интелигенције код деце, а дискутовани су у теоријском контексту уз осврт на друга истраживања сличне тематике. Хипотеза о томе да пол детета, пол учитеља, личност и капацитет за ментализацију учитеља, представљају услове под којима се тај пренос дешава - делимично је потврђена. Показало се да су неке особине учитеља врло важне за разумевање овог односа, посебно његове црте личности. У зависности од изражености црта, зависи и то каква ће се веза формирати између детета и учитеља, када разматрамо првобитну везу са родитељем. У случају вршњака тестиран је само пол детета као медијатор, али су статистички значајни резултати изостали. И поред тога, простор предикције афективне везаности за учитеље на основу везаности за родитеље богат је интеракцијама.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Теоријске импликације овог рада важне су јер су донеле велики број нових увида. Неки од њих тичу се првенствено тога да квалитет везаности не зависи само од детета тј. његовог понашања, већ да велику улогу има и сам учитељ као личност, односно његове црте личности и вештине које се тичу емоција. Импликације овог рада на теорију посебно се тичу значаја за будуће истраживаче који треба додатно да прошире број фигура везаности и испитају сврсисходност таквог приступа.

С обзиром на то да се ради о врло осетљивом животном периоду, богатом искуствима и посебно емоционалним доживљајима које носи улазак у период адолесценције, практичне импликације рада могу бити велике. Разумети од чега зависи контекст емоционалног развоја и како различити услови имају различит утицај на развој детета - практичарима из области психологије, психотерапије, педагогије и сродних области пружиће значајне смернице о томе како побољшати, обликовати и кориговати искуство детета. Значај који учитељ као фигура може имати временом се мења. Ови резултати доносе актуелан увид и јасне импликације како би учитељ могао и како би требало да се постави у односу према детету, уколико говоримо о његовом емоционалном развоју и познајемо развојну позадину коју дете има у блиским односима. Кандидаткиња, разматрајући добијене резултате, њихове импликације, али и ограничења истраживања указује на важна питања која се намећу за будућа истраживања у овој области.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Приликом израде дисертације кандидаткиња је показала одлично познавање релевантних теоријских перспектива у области развојне психологије, као и систематичност и самосталност у свим корацима рада на дисертацији, од самог формулисања проблема до писања завршног дела дисертације. Резултати су приказани прегледно, методолошки исправно и доследно и тумачени систематски и објективно. Све поменуто указује на високо познавање методологије научног рада и самосталност кандидаткиње приликом израде ове значајне научне студије.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација кандидаткиње Наташе Ллазовић под насловом *Родитељске и неродитељске фигуре привржености као предиктори емоционалне интелигенције деце* урађена је у складу са образложењем наведеним

у пријави теме. Рад је посвећен проучавању значајних конструката у области развојне психологије, њихових односа и исхода. Дисертација поседује све потребне елементе, проблем је испитан коришћењем одговарајуће методологије, резултати тумачени објективно, систематично, са критичким освртом. Кандидаткиња је изнедрила значајне увиде, како теоријске тако и практичне и методолошке. У целом процесу рада на дисертацији, кандидаткиња је показала висок ниво самосталности. На основу свега наведеном, чланови Комисије предлажу да се докторска дисертација прихвати, а кандидаткињи одобри одбрана.

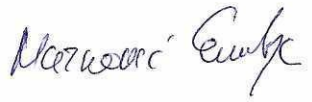

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовану Комисије

8/18-01-007/22-028

Датум именовања Комисије

7. 11. 2022.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Милица Тошић Радев, доцент	председник	
	Психологија (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Татјана Стефановић Станојевић, редовни професор	ментор, члан	
	Психологија (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Емилија Марковић, ванредни професор	члан	
	Психологија у васпитању и образовању (Научна област)	Учитељски факултет у Призрену са привременим седистем у Лепосавићу (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Славица Тутњевић, ванредни професор	члан	
	Развојна психологија (Научна област)	Филозофски факултет у Бања Луци (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

16.11.2022.